

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Vlaams-Brabant

Pastorietuin van de Sint-Niklaasparochie

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed |Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Pastorietuin van de Sint-Niklaasparochie

Titel:	Pastorietuin van de Sint-Niklaasparochie
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Steenokkerzeel
Deelgemeente:	Perk
Bron:	Schepping: 2013-06-14 Bijwerken: 2018-10-30 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134129
Coördinaten:	Breedte: 4.49637838276 Lengte: 50.9353323624

Primaire tekst

Gedeeltelijk ommuurde tuin van 30 are bij een pastorie uit het tweede kwart van de 18de eeuw met een zijvleugel uit 1631.

De eerste pastorie van Perk werd dwars ten opzichte van de steenweg gebouwd in 1631, zoals de jaarankers in de muur langs de tuinzijde aangeven. Tegen dit eenlaags gebouw en evenwijdig met de steenweg werd later – vermoedelijk tijdens het tweede kwart van de 18de eeuw – een tweede volume gebouwd, eveneens van lokale 'Diegemse' zandsteen, een classicistisch dubbel huis van zeven traveeën en twee bouwlagen. Van de overblijvende bakstenen en mortel van de verbouwing van de kerk in 1853, liet de toenmalige pastoor tenslotte een omheiningsmuur optrekken en de voorbouw met de inrijpoort vernieuwen. Het metalen raamwerk van het spitsboogvenstertje in de zijkant van de serre tegen de zuidgevel, zou van de kerk afkomstig zijn. Volgens het Primitief kadaster (1831) omvatte de pastorie drie tuinpercelen: een lusttuintje (vermoedelijk een bloemenhof) van 3 are 10 centiare tegen de straat naast de pastorie, een hof van 28 are achter de pastorie en een tweede hof van 6 are 20 centiare op de hoek met de Passieweg. Deze tweede hof, die aan de school paalde, werd in 1863 opgeofferd voor de bouw van een huis voor de gemeenteonderwijzer.

Dankzij de hoge kruinen van een Italiaanse populier (*Populus nigra* 'Italica'), een bruine beuk en twee treurbeuken (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea', *Fagus sylvatica* 'Pendula') en twee witte paardenkastanjes (*Aesculus hippocastanum*), die de achtertuin grotendeels overschaduwden, is de pastorietuin een opvallende verschijning in de dorpskom. Het onderhoud is momenteel grotendeels beperkt tot de kruiden- en bloementuin – met onder meer hibiscussen (*Hibiscus syriacus*) en oosterse karmozijnbes (*Phytolacca esculenta*) – op de binnenplaats, waar ook een geknotte zomerlinde (*Tilia platyphyllos*) staat. Een foto van omstreeks 1900, vermoedelijk in de vroege lente genomen, toont de binnenplaats met een lezende pastoor in een rustieke tuinzetel tussen in kegel gesnoeide boompjes, mogelijk hulst (*Ilex aquifolium*), met links in beeld het oudste gedeelte met de jaarankers en tegen de muren opgeleide wingerds, en rechts de 18de-eeuwse 'hoogbouw' met een buitengewoon hoog opgeleide perelaar. Dat voedselvoorziening toen nog een belangrijke functie was, blijkt ook uit de vijgenboom (*Ficus carica*) in het 'gotische' serretje tegen de zuidgevel.

Auteur: Deneef, Roger

Auteur: Wijnant, Jo

Datum: 2009

Titel Text: Tuin van de pastorie van de Sint-Niklaaskerk

Grafische documenten

Knotlinde en bloeiende hibiscus op de binnenplaats van de pastorie van Perk (Deneef, Roger, 25-07-2003, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Oudste kadastrale legger 212 Perk, art. 149 nrs. 1-5, 11-14, 2023.

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Kadastrale opmetingsschets Perk 1863 nr. 2.

WAUTERS A., *Histoire des environs de Bruxelles, VII*, heruitgave van de editie van 1855, Bruxelles, Editions Culture et Civilisation, 1972, p. 158.

DE MAEGD C., *Bouwen door de Eeuwen heen – arrondissement Halle-Vilvoorde*, Gent, Snoeck-Ducaju, 1977, p. 513.

LAUWERS J., *Perk, het kleine dorpje van de grote Teniers*, Tielt, Veys, 1966, p. 87-88.

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/739>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121527>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/200212>

Beknopte karakterisering

Datering: 17de eeuw, 18de eeuw, tweede kwart 17de eeuw, tweede kwart 18de eeuw

Typologie: knotbomen, omheiningsmuren, pastorietuinen, pastorieën, poorten (gebouwonderdelen), serres